

Uchwała Nr XIII/38/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 29 marca 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr XLIV/342/2023 Rady Gminy Drzycim z dnia 9 marca 2023 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr XLIV/342/2023 Rady Gminy Drzycim z dnia 9 marca 2023 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w części dotyczącej zapisów:

- § 3 uchwały o treści *„Zasady udzielania rozliczania dotacji oraz kontroli dotacji, o której mowa w § 1, określa umowa na dotację na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdujących się w ewidencji gminnej zabytków, położonych na terenie gminy Drzycim”*
- oraz zapisów § 8 Regulaminu, stanowiącego załącznik Nr 1 do przedmiotowej uchwały o treści: *„W celu rozliczenia dotacji Wnioskodawca składa Wójtowi Gminy Drzycim sprawozdanie z wykorzystania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku, udzielonej ze środków Gminy Drzycim, którego wzór stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały, wraz z protokołem odbioru wykonanych prac lub robót oraz dokumentacją fotograficzną, w terminie 30 dni od dnia zakończenia prac lub robót, jednak nie później niż w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku udzielenia dotacji”* wraz z załącznikiem Nr 2 do badanej uchwały stanowiącym wzór sprawozdania końcowego z wykorzystania dotacji.

Uzasadnienie

Rada Gminy Drzycim w dniu 9 marca 2023 r. podjęła uchwałę Nr XLIV/342/2023 w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach

Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 13 marca 2023 r. i była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 29 marca 2023 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Mając na uwadze treść art. 15zxx ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.), w związku z treścią uchwały Nr II/1/2023 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 11 stycznia 2023 r. w sprawie obradowania w zdalnym trybie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, Wójt Gminy Drzycim - Pan Marian Krywald oraz Przewodnicząca Rady Gminy Drzycim - Pani Elżbieta Babińska, pismem z dnia 22 marca 2023 r. znak RIO-KA-4010-XIII-3/2023, zostali zawiadomieni o terminie posiedzenia Kolegium oraz poinstruowani o przysługującym prawie do złożenia pisemnych wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 27 marca 2023 r., a także o możliwości zdalnego uczestnictwa w posiedzeniu. Wójt Gminy Drzycim złożył stosowne wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie, przedstawiciele jednostki nie uczestniczyli w posiedzeniu Kolegium.

Rozpatrując sprawę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy zważyło, co następuje.

Zgodnie z brzmieniem art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840) w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Powyższy przepis daje organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego prawo określania zasad udzielania dotacji, nie pozwala zaś na regulowanie takich kwestii jak: elementy które powinna zawierać umowa o udzieleniu dotacji oraz sposobu rozliczania dotacji. W tym zakresie zastosowanie będą miały przepisy art. 250 - 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), które określają treść umów dotacyjnych, a także określają, że termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej winny być określone w stosownej umowie zawartej pomiędzy zarządem jednostki samorządu terytorialnego a beneficjentem dotacji, z zastrzeżeniem, że termin zwrotu niewykorzystanej dotacji winien być określony zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych. To organ wykonawczy w oparciu o treść art. 250 ustawy o finansach publicznych podpisuje umowę z beneficjentem, mając na uwadze treść tegoż przepisu. Ustawodawca nie przypisał więc radzie kompetencji do kreowania elementów umowy. W konsekwencji określenie przez organ stanowiący treści umów dotacyjnych oraz sposobu rozliczenia dotacji stanowi przekroczenie delegacji ustawowej wskazanej w treści art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ponadto przekroczenie ww. przepisu delegacyjnego stanowi także określenie przez organ stanowiący w załączniku Nr 2 badanej uchwały wzoru sprawozdania końcowego z wykorzystania dotacji udzielonej na realizację zadania.

Badanie nadzorcze uchwały wskazało także na naruszenie ww. delegacji ustawowej poprzez określenie w tytule, że uchwała reguluje m.in. tryb udzielania dotacji. Rozpatrywany przepis art. 81 ust. 1, jak i pozostałe regulacje ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nie wprowadzają kompetencji organu stanowiącego do określenia w drodze uchwały trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku. Badanie nadzorcze wskazało przy tym, że nieprawidłowe określenie przedmiotu uchwały w tytule ma wyłącznie charakter formalny i nie znajduje kontynuacji w dalszych regulacjach merytorycznych aktu.

Uwzględniając powyższą argumentację, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy podjęło uchwałę jak w sentencji.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Daniel Jurewicz